

P R O J E C T

WILDEMAN

MEERJARENPLAN

1. Typering van onze organisatie

Het is hoogzomer, in een bloedheet stadskantoor en we hebben net een onze eigen versie van een Maori-haka ingezet. We slaan onszelf luidkeels op de borst, armen en knieën en verplaatsen onze linie met sluipende stapjes en kleine sprongen steeds meer naar voren, recht op het publiek af. Links zitten twee lachende mannen, hun ogen vol adrenaline: 'jaaah, wij zijn ook Wildemannen'. Rechts van hen zit een getergde vrouw met haar armen over elkaar gekruist: 'wat is dit voor een onzin?' Schuin achter haar zit een meisje dat gebiologeerd naar één van de Wildemannen kijkt. En pal voor haar, de priemende blik van een jonge vader. Zijn kindje angstig aan zijn borst vastgeklampt. Er hoeft maar dit te gebeuren of hij vliegt ons naar de strot.

In de wereld van de Wildeman komen kind en krijger; kwetsbaarheid, speelsheid en oerkracht samen. In onze moderne technologische samenleving, waarin rationele, competitieve en geautomatiseerde omgangsvormen de norm zijn geworden, lijkt de mens zich steeds verder te verwijderen van zijn eigenlijke kern, een wilde en ongestructureerde kern, die barst van energie en ongepolijste emoties. Deze emoties zijn echt. Het zijn de woekerende energieën van de stadsjungle: de extase die vrijkomt bij een dancefeest, de wilde plunderingen van voetbalhooligans, de bezinning van een kerkdienst, de absurditeit van een defect metropoortje. Project Wildeman wil deze verspreide energieën opvangen en stroomlijnen. Wij ontwikkelen de komende vier jaar verschillende routes om tot deze kern te komen, zowel voor onszelf als voor ons publiek. Wij gaan daarbij de dialoog aan met maatschappelijke partners zoals wetenschappers, sjamanen, hackers en *big-data*-bedrijven, zodat we ons publiek op een zeer directe manier confronteren met hun eigen, complexe omgeving.

Missie

Onze taal bestaat uit poëzie, muziek en beweging. Onze vorm is een eigentijds ritueel. Onze wereld: een hybride wereld tussen primitief en futuristisch, lichamenlijk en virtueel. Deze wereld staat vol met vreemde zelfgebouwde instrumenten die qua vormgeving en klankontwerp compleet met elkaar zijn versmolten. Onze gids is de Wildeman in een 'brave new world': één been in het dierenrijk, één been in cyberspace. Onze ervaring: de trance.

Project Wildeman heeft als missie om het publiek tijdelijk - door middel van een begeleide groepservaring - door de oppervlakte heen te laten breken en een krachtige, directe en zeer lichamenlijke connectie te maken met de onderliggende bestaanslaag. Daarbij hanteren wij de vorm van een eigentijds stadsritueel waarin we onze toeschouwers dusdanig verleiden en overladen met zintuiglijke ervaringen dat ze samen met ons het proces doorleven. Project Wildeman maakt rauwe kunst die niet gespeeld, maar authentiek is. Kunst die keihard raakt. Met het gezamenlijk beleven van de voorstelling als ritueel, als een bezwerende ervaring,

verbinden we ons met het publiek. Op deze manier creëren we een hechte band met onze bezoekers en verkleinen wij de afstand tussen (podium)kunst en maatschappij.

Wij breiden de aankomende jaren ons arsenaal uit en we gaan nog meer aarden in het hier en nu. Daarom zoeken wij direct de connectie met de samenleving. Samen met maatschappelijke organisaties en bedrijven gaan wij onze voorstellingen, programma's en projecten vorm geven. We ontwikkelen en presenteren op locaties die inhoudelijk relevant zijn. Ook gebruiken we moderne technologieën zoals live-elektronica en virtual reality om zo onze voorstellingen actueel, nog dichterbij de huid van het publiek, en nog meer een primair zintuiglijke ervaring te maken.

2. Artistieke uitgangspunten, signatuur en beschrijving activiteiten

Overgave

Wij, dichter Robin Block, muziektechnoloog Sven Hamerpagt, antropoloog Maarten Vinkenoog en politicoloog en wetenschapsdynamicus Milan Mes, zijn steeds bezig om de grens tussen werkelijkheid en theater ter discussie te stellen. Wij willen zijn, niet spelen. Wij voelen ons geen volleerde acteurs, maar spelen vanuit de diep gevoelde overtuiging dat er bij theater meer op het spel moet staan, zowel voor ons als voor het publiek. Ons wapen hierbij is de overgave, zowel in de fysieke uitputtingslagen die wij ondergaan als in de kwetsbaarheid in ons contact met ons publiek. Alleen dan kunnen wij tot een diepere kern komen.

Tegelijkertijd mag het theater niet verworden tot een zingevingscentrum, waar enkel ruimte is voor gelijkgestemden. Het moet die plek blijven waar iedereen op af kan komen ongeacht zijn of haar afkomst of achtergrond. Een plek waar mensen komen die openstaan voor een nieuwe ervaring. En juist dat is wat wij ons publiek gaan bieden: voorstellingen, waarin de eigentijdse, haast futuristische realiteit samenvalt met primaire en tribale oerkrachten. Of dit nu op locatie is, op een (theater)festival of in het theater zelf; overal kan dit wat ons betreft ontstaan.

Totaalprogramma's

Elk jaar lijkt er weer een uitvinding te zijn die ons leven beter en makkelijker maakt, onze beleving van de wereld echter en omvangrijker. Maar is dat ook zo? Kunnen onze semi-analoge zielen de nieuwste innovaties nog wel bijbenen? Hoe verhoudt het immer uitdijende virtuele domein zich tot onze oerlichamelijkheid en ons gevoel van direct onderling contact? En hoe kunnen we de complexe infrastructuren waaraan de stadsmens onderhevig is weer herleiden tot een menselijke maat?

Dit is onze artistieke fascinatie en die leidt tot een aantal utopische kernthema's die wij samen met maatschappelijke partners en met ons publiek gaan onderzoeken. Elk jaar stellen wij één thema centraal. Wij putten hierbij uit thema's die gelinkt zijn aan de hybride belevingswereld van de moderne mens. Wij denken daarbij niet alleen in voorstellingen, maar vooral ook in *programma's* die tot stand komen vanuit specifieke *thema's*. De partners die wij hierbij betrekken, scharen zich enerzijds aan de kant van de Wildeman: groepen als Urban Tribes en Zinnig Noord die zich richten op het toepassen van inheemse wijsheid, zingeving en gemeenschapsgevoel in een moderne stadssetting, of de Amsterdamse stadsecoloog en 'wild city life'-expert Fred Haaijen die ons helpt om de complexe relatie tussen natuur en stad beter te doorgronden. Anderzijds laten wij ons juist inspireren door de 'futuristen': wetenschappers, hackers, data centra, robotbouwers die de bestaande werkelijkheid proberen te verleggen naar een nieuwe horizon.

De thema's die wij de komende vier jaar willen onderzoeken bevinden zich eveneens op het spanningsveld tussen deze twee pijlers en worden onderzocht in eigentijdse bewerkingen van bekende utopische titels:

2017: Natuur en stad: *Brave New World*

2018: Echt en virtueel: *Deactivation of HAL9000* (naar *2001: A Space Odyssey*)

2018: Opmaat naar 2020: *De Langste Nacht*

2019: Privacy en transparantie: *1984*

2020: Individu en Groep: *Ritueel 20.20*

Onze inzichten die we hebben opgedaan tijdens de eerste drie programma's leiden in 2020 tot een nieuw, zelf ontwikkeld stadsritueel, *Ritueel 20.20*. In het laatste jaar voegen wij alle thema's en nieuwe inzichten samen die in de eerste drie jaar aan het licht komen.

2017: Natuur en stad - *Brave New World*

Synopsis

Stabiliteit is de steunpilaar van de maatschappij, en alle zaken die dat principe ondermijnen, zoals kunst en godsdienst, zijn uitgebannen. Massaconsumptie en productie verzekeren het materiële welzijn van iedereen. Geestelijke noden worden effectief bestreden door middel van XTC, een drug die doet dansen en vergetelheid brengt. Individualiteit is uitgebannen. Gemeenschappelijkheid, Gelijkvormigheid, Gelijkmatigheid zijn de norm. Verschillende, wisselende, seksuele contacten met meerdere personen zijn een sociale noodzaak, want ieder behoort aan ieder. Wees welkom in Brave New World.

Dit is het verhaal van John Savage, geteisterd door innerlijke tweestrijd tussen twee contrasterende werelden. Project Wildeman doet zijn naam eer aan en duikt in het hoofd van

deze Wildeman. Middels rauwe muziek, surreële tekst en ritualistische bewegingstaal verbeeldt Project Wildeman de innerlijke wereld van een man die jarenlang heeft moeten vechten om zijn 'primitieve' dierlijke instincten en oerdriften te beteugelen. Echter, eenmaal teruggekeerd op de plek waar hij eindelijk het donkere beest in hem dacht te kunnen bevrijden, blijkt precies datgene waarvoor hij is gevlucht - de artificiële, collectieve hyperrealiteit van de Brave New World - hem niet meer los te kunnen laten.

Vier mannen in strakke, überhippe kledij dansen - klaarblijkelijk totaal onder de invloed van XTC - op intense, gelijkmatige wijze op door henzelf op kleine draadloze smart-instrumenten gespeelde sinustonen-muziek. De elektronische instrumenten zijn lichtgevende, perfecte cirkels die door een reeks complexe handelingen en dansbewegingen een perfect rechtlijnige compositie ten gehore brengen. Op schermen is te zien hoe een enorme massa mensen meedeint. De mannen scanderen als in hypnose de hymnen van dit groepsritueel. Iedereen heeft een doffe, maar gelukzalige glimlach op het gelaat.

In de locatievoorstelling *Brave New World* weerspiegelt en verbeeldt Project Wildeman in volle overtuiging de optiek van de wereldbeheerders van de totalitaire mooie nieuwe wereld. Gedurende een regelrechte lofzang op een volmaakt kunstmatige wereld, komt het publiek er langzaam, via de onderbuik, achter dat het zelf in het hoofd van John Savage is beland. Dan begint het te wringen.

Een van de mannen stopt met dansen en staart de anderen aan. Deze dansen gewoon door. Hij staart het publiek aan, loopt naar hen toe, klimt ertussen, trekt zijn hemd met een ruk open, scheurt het van zijn lijf, en begint te schreeuwen. Losse kreten gaan over in woorden. Woorden vormen zinnen. Vanuit het diepst van zijn ziel barst een schreeuwgedicht los. Hij huilt, als een wolf....

De vertwijfeling slaat toe. Het kunstmatige, fake, neppe wordt steeds schrijnender. Zijn wij geen vrijgevochten eigenheimers? Wij staan toch als vrije individuen graag met de poten in de modder en wanen ons dichtbij de natuur? Of... hebben de wereldbeheerders niet toch gewoon gelijk? Zoeken wij niet allemaal het geluk en gemak van een perfecte beschaving als deze? Waarom klampen we vast aan het recht van een mens om ongelukkig te zijn, en oud en ziek te worden, en in eenzaam- en onzekerheid te leven? Kortom: het recht op vrijheid?

Uitwerking

De voorstelling richt zich op locatietheaterfestivals, zowel in steden als midden in de natuur. Maar ook op dancefestivals zoals Mysteryland - waar wij al eerder speelden - is deze thematiek zeer relevant. De locatie en omgeving zijn van grote invloed op de inhoudelijke beleving van het stuk. Het natuurlijke staat voor het dierlijke, instinctieve, ongebreidelde in ons. Wanneer de locatie echter in een stedelijke omgeving is gesitueerd, is de stadse

achtergrond een synoniem voor de Brave New World: een zegeviering van het perfect kunstmatige. Wanneer we afdalen in het hoofd van John Savage is het juist die stedelijke omgeving die een innerlijke tweestrijd aangaat met het dierlijke, instinctieve in ons.

We ontwikkelen de voorstelling in samenwerking met de Biotoop/Vleugel F in Haren (Groningen) waar veel expertise aanwezig is over de relatie tussen stad en natuur. Stadsecoloog Fred Haaijen loopt samen met het publiek een route waarin hij toont en toelicht hoe een aantal dieren zich op verrassende wijze hebben aangepast aan een kunstmatige, stedelijke omgeving. We hebben de stellige overtuiging dat deze voorstelling ook op dancefestivals thuishoort. De connectie met dit publiek is van essentieel belang tijdens het maakproces en tijdens de voorstelling. De eindregie voor *Brave New World* is in handen van Sanne van Rijn.

Verkoop en speelplan

Door de jaren heen hebben we onder de vleugels van Paradiso Melkweg Productiehuis en Theaterzaken Via Rudolphi een uitgebreid netwerk opgebouwd. Sinds 2015 staan we op eigen benen in de overtuiging dat wij zelf de beste ambassadeur zijn bij het benaderen en overtuigen van festivals en zalen. 2016 vormt hiervan reeds het overtuigende bewijs: We hebben zelf een volwaardig festivalprogramma samengesteld met speelbeurten op de Operadagen Rotterdam, Over het IJ Festival, Karavaan, Kunsten op Straat en Wonderfeel. Op basis hiervan hebben wij er vertrouwen in om tot een speellijst van minimaal 30 voorstellingen te komen.

Planning

De repetities voor *Brave New World* starten in maart 2017. In het begin van de zomer is de première op Oerol of Karavaan. Daarna zal de voorstelling op diverse zomerfestivals gaan spelen, zoals bij onze vaste partners Over het IJ Festival en Kunsten op Straat/Werkplaats Diepenheim

2018: Echt en virtueel - *Deactivation of HAL9000*

Synopsis

Het thema *echt en virtueel* werken wij uit in de voorstelling *Deactivation of HAL9000*. Deze voorstelling, gemaakt voor het vlakkevloer-theater, is geïnspireerd op Stanley Kubricks *2001: A Space Odyssey*, waarin supercomputer HAL9000 wordt uitgeschakeld en langzaam van actief, via sluimerstand, naar een totale black-out gaat. We kruipen in de huid van HAL9000, een computer met zo'n grote rekenkracht en flexibiliteit dat hij zeer menselijke trekken vertoont. We dalen af tot in de diepste spelonken van een uitdovende computer, naar een mysterieuze wereld van wettelijke wetmatigheden. In deze vervreemdende tussenwereld gebeuren rare dingen: hier dansen reeksen enen en nullen als bezetenen op een dodenritueel.

Woorden haperen en verstenen in grimassen. Onaardse, mechanische tonen zoemen rond in je schedelkom. Vier mannen belichamen met hun handelingen, muziek en woorden de digitale wereld van HAL9000 en zijn aftakelende bewustzijn.

Project Wildeman zoekt de ruimte op waar het menselijke en digitale elkaar overlappen. We tonen momenten en voorvallen, maken ze voelbaar, waarin de twee werelden niet meer van elkaar te onderscheiden zijn. We houden het publiek als het ware een spiegel voor: in hoeverre zijn wij gedigitaliseerde wezens? Hoe menselijk is de computer inmiddels? Kunnen we überhaupt nog een helder onderscheid maken, of zijn deze twee bewustzijnen al onlosmakelijk met elkaar versmolten? Deze vragen geven we het publiek mee als het de voorstelling verlaat, zijn smartphones aanzet en de laptop weer openklapt.

Het is enkele ogenblikken voor aanvang. HAL9000 - de supermens/machine - staat aan. Alles functioneert zoals het hoort, alle software is *up-to-date* en bijgewerkt. Mensen stromen binnen. *Upgrade in proces*. Via virtual reality-brillen is er een mix te zien van het echte podium en virtueel gecreëerde objecten: *augmented reality*. In het toneelbeeld flikkeren felle schermen. Licht. Digitale kleurenkermis. Een futuristisch muziekinstrument hangt in de lucht en maakt perfecte cirkelbewegingen. HAL9000 speelt foutloos op analoge drums en instrumenten. Hij danst, met intense bewegingen. Deze mens/machine is opgewekt, zeer zeker van zichzelf. De beat is strak: vier mannen vullen elkaar naadloos aan.

Maar: langzamerhand vallen er gaten in de beat, *glitches* in het beeld. Woorden vallen weg. Een toon blijft hangen, loopt vast. Eerst nog zeer onopvallend, later steeds duidelijker. De mens/machine hapert, waardoor een absurde, pijnlijk-komische situatie ontstaat:

zelfingenomenheid, zelfverzekerdheid maakt plaats voor verwarring. De vier performers doen hun uiterste best om gewoon door te gaan, terwijl er steeds meer mis gaat.

HAL9000 wordt gewaar dat hij wordt uitgeschakeld: *total shut down* wegens ongewenst functioneren. De mens/machine weet: dit is niet zijn falen, het is een menselijke fout. Alarm: de mens/machine wordt bloedlink. IJzig. Hij zal alles in zijn macht in werking stellen om zijn uitschakeling tegen te werken en zet een zeer krachtige tegenbeweging in. Een snoeiharde, ijzige techno als protest, als tegengif. Absurdisme vloeit over in wrange confrontatie. Ook de instrumenten schakelen: ze zijn niet meer geheel analoog, maar evolueren tot een mix van digitaal en analoog.

Maar ook hier vallen gaten en haperingen. Het verval is onherroepelijk. De virtual reality-brillen geven niet altijd meer de juiste beelden weer. We zien in een flits een rij enen en nullen. Stiltes vallen random in, ontregelen het mechanische gedreun. Er is niets tegen te doen. De mens/machine weet dat er hele delen van zijn geheugen worden uitgeschakeld. Voorgoed? IJzige woede maakt plaats voor angst. De techno valt steeds meer uiteen in stiltes. Puntige melodielijnen vervagen in lange, uitgerekte soundscapes. Wat rest zijn digitale tikken, rondzingende echo's, monotone tekstflarden. Ook de beweging wordt slow motion:

mannen kantelen en klotsen als nagalmende kerkklokken. Kleuren worden grijzer. De *augmented reality* wordt een werkelijkheid van enen, nullen, grimassen en glitches.

Uitwerking

Wij gaan bij dit project de samenwerking aan met The Network Institute van de Vrije Universiteit Amsterdam, een samenwerkingsverband van experts in de computerwetenschap, sociale wetenschappen, economie, recht, filosofie, wiskunde en theologie. Wij zetten hun kennis over robotica en computersystemen in om supercomputer HAL9000 tot leven te wekken en toeschouwers het gevoel te geven dat zij in de ziel van de computer kijken. Vooral de *augmented-reality*-techniek vraagt om veel expertise. Karl Klomp, beeld- en videospecialist bij Toneelgroep Amsterdam en nauw betrokken bij onze aankomende voorstelling *Heart of Darkness*, is de uitgelezen persoon hiervoor. Wij gaan eveneens Tim Post benaderen, lucide droomonderzoeker en gedragswetenschapper van de universiteit Twente, om vooraf of wellicht tijdens de voorstelling te vertellen over het schemergebied tussen slapen en waken en in het bijzonder de connectie met datzelfde gebied bij een hyperintelligente computer. De eindregie voor *HAL9000* is in handen van Titus Tiel Groenesteege.

Verkoop en speelplan

Project Wildeman zet in op uitbreiding van haar speeldomein. Het is daarom tijd om een volwaardige productie in het theater te gaan maken in samenwerking met Frascati Producties. Frascati heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn, en gebaseerd op hun eerdere producties hebben wij er vertrouwen in dat we minimaal tot een speellijst van 14 voorstellingen komen.

Planning

De repetities voor *HAL9000* starten in oktober 2017. Begin 2018 zal de première zijn in Frascati. We gaan alles uit de kast halen om zo veel mogelijk programmeurs van vlakke vloertheaters uit te nodigen voor deze reeks zodat wij eind 2019 een landelijke tournee kunnen doen. Daarnaast kunnen we hiervoor altijd contact zoeken met ons oude impresariaat Theaterzaken Via Rudolphi.

2018: Opmaat naar 2020: Individu en groep

In het najaar van 2018 maakt Project Wildeman een eigentijds kerstritueel met als werktitel *De Langste Nacht*. Deze voorstelling gaat verder dan de jaarlijkse viering van de geboorte van Jezus Christus maar grijpt terug naar zijn heidense wortels. Voorlopers zoals het Joelfeest, het Luciafeest of de Romeinse Saturnaliën, met hun eigen gemeenschappelijke handelingen, aankleding en gebruiken, zijn een belangrijke bron van inspiratie. *De Langste Nacht* is een voorstudie naar *Ritueel 20.20*.

Synopsis

Het publiek staat buiten. Meisjes in witte kleding delen fakkels uit, en kleine kubusjes: metronomen met een knopje. De fakkels worden aangestoken, de knopjes ingedrukt. Een tikkende, verlichte stoet maakt een processie en komt aan bij een door spots uitgelichte kerk. Buiten staat een grote brandstapel die door de fakkelaars wordt aangestoken. Eenmaal binnen knielen mensen, zodat ze een *virtual reality* bril krijgen opgezet. Het is pikdonker, maar aan weerskanten hangen beeldschermen met afbeeldingen van brandende, langzaam van kleur veranderende cirkels. Er hangt een walm van vreemde geurextracten. Een doffe, digitale ruis weergalmd door de kerk.

Vier gehoorde wezens staan in een cirkel. Ze vormen een *Joelrad*, een voertuig van het licht. In hun midden staat een lichtinstallatie dat wazige, vreemde 3D reflecties van de mannen weerkaatst. De wezens beginnen eromheen te draaien, langzaam, dan sneller. De 3D projecties beginnen te golven, van kleur te veranderen. Middels de *virtual reality* brillen komen de projecties soms op de kijker af, of dijen uit tot enorme proporties. Ook de klank lijkt mee te veranderen: het doffe ruisen begint op en neer te deinen, harder en zachter, steeds vlugger, zodat uiteindelijk een zeer aanstekelijk ritme ontstaat. Het publiek kan niet meer stilstaan, er ontstaat een levensgroot *Joelrad*. Naderhand schakelt het publiek de kubusjes weer in en offert deze in uitsparingen van de lichtinstallatie. Hiermee eindigt het ritueel.

Uitwerking

We blazen deze oeroude rituelen nieuw leven in door de meest moderne technieken in te zetten. Geavanceerde visuele installaties van Matthias Oostrik en futuristische klanken en beats staan ons bij in de rol van Oud-Germaanse sjamanen. Ook werken wij samen met Zinnig Noord, een organisatie die, vanuit de Ark en de Bethelkerk in Amsterdam-Noord, zoekt naar moderne manieren van zingeving in de stad. Zij verzorgt de processie voorafgaand aan het binnengedeelte. We brengen echter geen religieus getint verhaal; we confronteren onze bezoekers eerder met hun tribale oorsprong. Dit keer cijfert de mens zich niet weg voor de grotere machten: hij krijgt ruimte voor zijn ongepolijste, animistische kern.

Verkoop en speelplan

De voorstelling zal spelen in leegstaande kerken door heel Nederland, maar richt zich vooral op Noord-Holland en Overijssel. Deze paleizen van christelijke van zingeving zijn voor ons de perfecte plek om een driehoeksrelatie te maken tussen de oeroude *Langste-Nacht*-rituelen, onze christelijke geschiedenis en de-hier-en-nu-spiritualiteit van de moderne mens.

Het speelplan in Noord-Holland en Overijssel komt tot stand via het netwerk van Festival Karavaan en Kunsten op Straat/Werkplaats Diepenheim. Dit zijn partners die sterk geworteld zijn in hun regio. Daarnaast gaan we zelf op zoek naar kerken buiten deze provincies zodat we tot een speellijst komen van minimaal 26 voorstellingen.

Planning

De repetities voor *De Langste Nacht* starten in juli 2018. De première zal in oktober 2018 zijn in de middeleeuwse Kapelkerk in Alkmaar, de thuisbasis van Festival Karavaan. Daarna spelen we in diverse kerken door Noord-Holland en Overijssel via het netwerk van Karavaan en Kunsten op Straat/Werkplaats Diepenheim.

2019: Privacy en transparantie - 1984

Synopsis

Midden in een weiland staan verschillende beeldschermen, gericht naar twee tribunes: een grote en een kleinere, waarop een grote hoeveelheid tekst in kleine letters te zien is. In het middelpunt blinkt een zwarte glimmende camerabol, ongemakkelijk en confronterend, als een alziend oog. Dit is het decor van de locatievoorstelling *1984*. Het publiek loopt aan. Bij binnenkomst klinkt door de speakers een monotone vrouwenstem, als die van een navigatiesysteem, met herhaaldelijk dezelfde woorden: *“Welkom in de Vereende Staat. U wordt vriendelijk verzocht uw telefoontoestel aan te laten. Zodra u plaatsneemt op de hoofdtribune gaat u automatisch akkoord met onze op het scherm weergegeven voorwaarden. Maak verbinding met degenen om u heen: log in op het Vereende Wifi Netwerk”*.

In een eigentijdse versie van George Orwells roman neemt Project Wildeman het standpunt in van de wereldleider O'Brian uit het boek en verheerlijkt de totale transparantie: is privacy niet slechts een rationele constructie uit oude, individuele dwaaltijden? Schuilt daarachter niet gewoon onzekerheid, schaamte, eenzaamheid, het onvermogen om zich kwetsbaar op te kunnen stellen en zich te openen naar anderen? De mens is immers een groepsdier dat verbinding zoekt: *wij laten niemand alleen. Wij hebben gemeenschapszin! Is er een mooier woord in onze taal dan 'samenleving?’*

Uitwerking

Bij dit programma worden wij geadviseerd door de 'hactivist' Arjen Kamphuis, een internationaal gerespecteerd voorvechter van privacybescherming die onder andere met Julian Assange werkt, mede-auteur van het *Handbook Information Security for Journalists*, dat verslaggevers en activisten wereldwijd helpt om hun werk veilig te versleutelen. Ook Ancilla Tilia zal ons ondersteunen in dit programma. Zij is naast model en TV-presentatrice, fervent privacyrechtenactiviste. Sinds 2012 trad zij regelmatig op de voorgrond in de landelijke media namens Bits of Freedom. Ook stond zij namens de Piratenpartij op de lijst voor de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Naast advies over het thema, zullen Arjen en Ancilla een lezing geven over hoe overheden omgaan met onze informatie, en hoe je je online persoonsgegevens beter kunt beveiligen. Urban Tribes verzorgt na de

voorstelling een open dialoog waarbij vanuit bewezen, tribale principes gewerkt wordt met het mechaniek van 'kijken en bekeken worden' en 'individu en groep'.

2020: Individu en groep - Ritueel 20.20

Met *De Langste Nacht* maakt Project Wildeman een belangrijke inhoudelijke stap naar *Ritueel 20.20*. In de periode 2017 - 2019 ontwikkelen we stukje bij beetje de inhoud voor dit programma wat zal draaien rond het thema *individu en groep*. We zijn vooral nieuwsgierig naar hoe de moderne mens bezig is met zingeving. Tegenwoordig klinkt dat als een vies woord dat - niet geheel ten onrechte - al snel naar het esoterische verdomhoekje wordt verwezen. Wij zijn er echter van overtuigd dat er nog altijd grote behoefte is aan een gedeelde ervaring, al is het maar met een tijdelijke *tribe* van mensen. We gaan een voor iedereen toegankelijk, levendig en eigentijds ritueel creëren waarin zowel het oerinstinct als de moderne technologie hun plek vinden.

Planning

zomer 2017	Festivalproductie <i>Brave New World</i>
najaar 2017	Fast Forward i.s.m. Mare Culturale Urbano (Milaan)
begin 2018	Theatrerproductie <i>Deactivation of HAL9000</i>
zomer 2018	(Internationale) herneming <i>Brave New World</i>
najaar 2018	<i>De Langste Nacht</i> i.s.m. Karavaan en werkplaats Diepenheim
zomer 2019	Festivalproductie <i>1984</i>
najaar 2019	(Internationale) herneming <i>Deactivation of HAL9000</i>
zomer 2020	Festivalproductie <i>Ritueel 20.20</i>
najaar 2020	(Internationale) herneming <i>1984</i>

3. Plaats in het veld

Begonnen als een groep die (pop)muziek en poëzie verbond heeft Project Wildeman zich vanaf 2010 tot een volwaardig muziektheatergezelschap ontwikkeld.

Stadsgezelschap en oerkrachten

De verbinding met de stad en het moderne leven is van vitaal belang voor Project Wildeman. Het is, naast het opzoeken van oerkrachten, de belangrijkste inspiratiebron voor ons werk. De stadsjungle is een wereld waarin high-tech en primitief gedrag elkaar afwisselen, zich verbinden en elkaar afstoten: *een man staat in de tram te schreeuwen tegen zijn telefoon, een café zit vol internetende mensen, een meisje deelt haar locatie met vrienden*. Het is voor ons van groot belang om de consequenties van deze relatie te onderzoeken en als ware stadssjamanen de balans tussen deze twee uitersten in stand te houden en waar nodig te herstellen.

Werken aan een nieuw format

Project Wildeman bedient zich niet alleen van muziektheatervoorstellingen of samenwerkingen met artistieke partners; zij wil juist co-creëren met inspirerende en zeer gespecialiseerde maatschappelijke partners, in de vorm van totaalprogramma's. Wij halen de schotten weg tussen kunst en maatschappij door een zeer inhoudelijke koppeling tussen beide te maken; van daaruit kunnen wij bovendien weer nieuwe, spannende speelplekken vinden buiten het geijkte theatercircuit, zoals in een datacentrum, een dancefestival, of een leegstaande kerk.

Wij realiseren ons dat het ontwikkelen en het perfectioneren van deze programma's een grote uitdaging vormt, maar die gaan wij graag aan. Om die reden volstaat een projectmatige benadering niet. Wij willen juist doorlopend de dialoog kunnen voeren met onze partners en publiek, en zodoende continu kunnen blijven schaven aan dit nieuwe format voor theatermaken. Dit is een nieuwe, maar zeer belangrijke stap voor ons. Willen we een relatie aangaan met de maatschappij, dan zal de maatschappij een relatie met ons moeten aangaan, ook in het maakproces.

Internationalisering

Project Wildeman heeft de ambitie om zich de komende jaren meer te gaan profileren als een Europese groep. Wij stellen hierbij de moderne stadsmens centraal. We gaan onderzoeken hoe ons stadsidoom zich verhoudt tot andere wereldsteden. Als wij dezelfde performance in Madrid doen, wat gebeurt er dan? Hoe manoeuvreert de stadsmens zich in London of Milaan? Waar liggen traditioneel zijn wortels en oerkracht? Hoe gaat hij om met thema's als privacy of virtualisering? Waar haalt hij zijn zingeving vandaan?

Om deze ambitie vorm te geven heeft Project Wildeman aansluiting gevonden bij het Fast Forward programma van het Fonds Podiumkunsten. Dit doen we in de vorm van coproducties en residenties, zoals in 2017 bij Mare Culturale Urbano in Milaan, een internationaal centrum voor culturele innovatie, sociale integratie en stadsvernieuwing. Sinds 2013 onderhoudt Project Wildeman een goede relatie met Neuköllner Oper in Berlin waar zij met succes de voorstelling *WIJ* speelde. Beide partijen hebben daarop de intentie uitgesproken om in de toekomst vaker te gaan samenwerken. We houden regelmatig pitches en we doen performances tijdens internationale muziektheaterconferenties zoals die op de Rotterdamse Operadagen. We laten ons regelmatig zien op seminars van DutchCulture en we schrijven ons in voor 'open calls' van internationale festivals als de Ruhrtriennale en Music Theatre Now.

4. Ondernemerschap

Publieksbereik

Marketing speelt een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van Project Wildeman. Met initiatieven als Das Experiment (waarbij Project Wildeman zich manifesteert als programmeur/producent), de Wildeman Consultancy Group (waarmee een nieuwe zakelijke doelgroep wordt aangeboord), en de ambitie zich internationaal te manifesteren, toont Project Wildeman ondernemerschap.

In samenwerking met Harmen Kuiper, een ervaren marketeer, ontwikkelen we voor alle voorstellingen, in samenspraak met de festivals, een creatieve campagne. Kuiper, in het verleden werkzaam voor Theaterzaken Via Rudolphi, denkt vanuit concepten, samenwerkingen en tailor-made oplossingen. Hij heeft dagelijks contact met pers en publiciteitsmedewerkers. Deze twee communicatielijnen zijn essentieel voor het genereren van publiek. Onze vaste vormgever Martijn van der Riet (LAB13) ontwikkelt voor elke voorstelling een rauw beeldtaal.

Marketing is een verlengstuk is van onze voorstellingen. Ze hebben sterke thema's en personages, deze komen terug in de tone-of-voice en publiciteitsvoering. De inhoud is in alle gevallen leidend. Dit gaat dus verder dan het verspreiden van wat posters en flyers. We hebben het over een geïntegreerde marketingaanpak. Met onze communicatie-uitingen confronteren we onze doelgroep met de kwesties die in de voorstellingen aan de kaak worden gesteld. Om een gerichte marketing te voeren, hanteren we de volgende doelstellingen en doelgroepen.

Doelstellingen

Ons marketingdoel is tweeledig. Enerzijds gaat het ons om het bereiken van meer publiek; een stijging van 30% meer publiek in de periode 2017 – 2020. Anderzijds willen we het merk Project Wildeman ontwikkelen en bestendigen. Het eerste doen we met een heldere doelgroep- en middelenkeuze. Het tweede doen we met de manier waarop we de gekozen middelen gaan inzetten.

Doelgroepen

Het beoogde publiek heeft een breed profiel, niet afgebakend door leeftijdsgrenzen en regio. Maar we kiezen er bewust voor om niet te schieten met hagel, maar met scherp. Door de communicatie op een aantal kerndoelgroepen te richten, en door deze groepen op verschillende custom-made manieren te benaderen, zorgen we ervoor dat de campagnes niet verwateren en een voedingsbodem vinden om een hechte groep geïnteresseerden op te bouwen.

Concreet richten we onze communicatie op:

- Middelbare en gepensioneerde stellen met bovenmodale inkomens (50 - 60 jaar), hoog opgeleid en hebben geen thuiswonende kinderen meer.
- Maatschappelijk geëngageerden, die een leuke avond uit willen en zich graag laten inspireren (leeftijd 25 – 35 jaar).
- professionals; mensen actief in het theaterveld, makers, programmeurs, journalisten.
- huidige liefhebbers, mensen die Project Wildeman al kennen en de voorstellingen waarderen.

Gesegmenteerde mediabenedering

Bij onze voorstellingen zien we al veel **middelbare en gepensioneerde stellen**, een groep die over het algemeen frequenter theatervoorstellingen bezoekt. Deze bereiken we via de traditionele media: posters, flyers en agendavermeldingen, interviews, achtergrondartikelen en recensies in dagbladen en magazines die zich op deze groep richten. Ook is de vermelding in de programmaboekjes van de verschillende festivals van groot belang. Elke medewerker kan ingezet worden als ambassadeur voor onze voorstelling. Ook een bar- of kassamedewerker heeft een adviesfunctie voor het publiek.

De **maatschappelijk geëngageerden** zijn niet alleen met de traditionele media te bereiken. We zetten voornamelijk social media (Facebook, Instagram en YouTube) in voor deze groep. Facebook en YouTube zijn nog steeds de meest gebruikte social media (resp. 9,4 en 6,8 miljoen gebruikers in Nederland). Instagram is sterk groeiend (dit jaar 29% gegroeid t.o.v vorig jaar, naar 1,8 miljoen, waarvan 722.000 dagelijks) (bron: www.marketingfacts.nl). Los van de cijfers kan de (audio)visuele kracht van de voorstellingen via deze media het best gecommuniceerd worden. Daarbij gaan we niet alleen maar zenden, maar op zoek naar de interactie. Geen jolige foto's over flyers die binnen zijn of het decor dat af is, maar in de stijl van de voorstelling communiceren. Met de jaarthema's in ons achterhoofd, volgen hier een aantal voorbeelden van de digitale acties:

- Confronterende foto's plaatsen van gedrogeerde dancefeestbezoekers en onze volgers hierin taggen, waardoor er een controverser wordt aangezwengeld die we kunnen voortzetten tijdens *Brave New World*;
- In het kader van *1984* bepaalde volgers doorlichten, kijken hoeveel we van ze te weten kunnen komen en dat voor hun digitale neus houden;
- www.projectwildeman.nl instellen met een pop-up waarin gevraagd wordt om toegang tot de webcam te krijgen. Mensen kunnen dit wegglikken, maar gaan met een ongemakkelijk gevoel op zoek naar informatie op onze site. Kiezen ze voor 'toestaan', dan gebruiken we deze beelden in de voorstelling *1984*;

- De kerkgemeenschappen vulden een leegte op, die op dit moment niet werkelijk wordt opgevuld. We willen in onze communicatie deze leegtes blootleggen, bijvoorbeeld door massaal lege kerken te fotograferen en te posten. Dit kunnen we een paar weken doen en daarna pas tekst en uitleg geven en koppelen aan *De Langste Nacht*;
- Alles mondt ten tijde van *Ritueel 20.20* uit in de actie ‘Wildeman!’, waarbij we zelf een tribe oprichten. Onze digitale vrienden zijn allen recruiters. Als zij hun vrienden aansporen betrokken te worden bij de tribe krijgen ze toegang tot de geheime bijeenkomst/voorstelling ergens in 2020.

Dit zijn allemaal mechanismen om meer engagement te creëren. We gebruiken ook graag de kennis van Facebook zelf, door door te dringen in de news feeds van mensen die ons nog niet kennen, maar wel voldoen aan de criteria ‘25 – 35 jaar, geïnteresseerd in theater en maatschappelijk betrokken’. We zetten trailers en Facebook-advertenties in om likes te verzamelen. Hebben we die likes binnen, dan stellen we ze bloot aan bovengenoemde activiteiten.

Het gaat naast de digitale confrontatie natuurlijk juist ook over de menselijke connectie. Niet met zijn allen op het pontje naar Noord naar je smartphone kijken, maar om je heen kijken, van de deining genieten en met elkaar een gesprek aan gaan. We zullen in de loop van de komende vier jaar steeds meer de ‘ouderwetste’ communicatiemanieren eren. Door tussentijdse presentaties, workshops, discussies, maar vooral ook het direct benaderen van maatschappelijke partijen gaan we het gesprek aan met onze volgers, maar vooral ook met mensen buiten de theaterbubbel.

Andere media die we inzetten om deze groep te bereiken hebben ook hun grondslag in de behoefte grenzen op te zoeken van wat toegestaan is, helemaal passend bij de thema’s van de voorstellingen. Wildplakacties en Green Graffiti in de steden waar we spelen. Tenslotte gaat het om samenwerkingen met partijen die ook allemaal weer hun eigen achterban hebben die voor Project Wildeman ook interessant is en vice versa. Bijvoorbeeld het verzorgen van randprogramma’s bij evenementen met zingevings- of virtual reality-thematiek. Maar zelf ook interessante randprogrammering aanbieden, een inhoudelijke verdieping om meer mensen te trekken uit andere interessegebieden en disciplines zoals filosofie en literatuur.

De **professionals** verdienen zoveel mogelijk een persoonlijke benadering, dat is de meest gedegen manier om het netwerk (en de ambassadeurs!) van Project Wildeman uit te breiden. Persoonlijke uitnodigingen in de stijl van de voorstelling van dat moment. Bijvoorbeeld een handgeschreven uitnodiging op een ansichtkaart voor *Deactivation of HAL9000*. Of het achterhalen van huisadressen van zakelijke contacten en ze thuis een uitnodiging sturen voor *1984*.

De **huidige liefhebbers** hebben we voor een deel in kaart doordat we de afgelopen jaren contactgegevens hebben verzameld. We zullen ons e-mailbestand nieuwsbrieven en reminders sturen voorafgaand aan elke voorstelling. Om dit bestand uit te breiden zullen we *member-get-member*-acties opzetten, waarbij we de huidige liefhebbers aansporen om binnen hun sociale cirkel mensen mee te nemen naar de voorstelling in ruil voor een voordeel (bijvoorbeeld 3-voor-de-prijs-van-2 of ‘bestel 4 of meer kaarten en ontvang een poster of CD).

Publieksonderzoek

We maken een deel van het marketingbudget vrij voor publieksonderzoek. Het is goed om gedegen onderzoek te doen naar het profiel van onze bezoekers, hoe ze voor het eerst van Project Wildeman hebben gehoord hebben en wat ze van de voorstelling vonden. Met deze inzichten kunnen we media gericht inzetten en de communicatie, tone-of-voice e.d. bijgeschaven. Op de lange termijn willen we een hechtere band aangaan met onze liefhebbers, ze ware *tribe members* te maken, elkaar te motiveren en ambassadeurschap aan te wakkeren.

Nieuwe zakelijke structuur

Project Wildeman heeft in 2015 haar zakelijke structuur veranderd, waardoor ze zelfstandig haar voorstellingen kan produceren en aan de ontwikkeling van haar organisatie invulling kan geven.

Na vele succesvolle jaren onder de vleugels van Paradiso Melkweg Productiehuis en Theaterzaken Via Rudolphi werd het tijd om onze eigen vleugels uit te slaan. We hebben door de jaren heen onze eigen stijl steeds aangescherpt en verfijnd. Dit vereist een zakelijk team dat hier naadloos bij aansluit. We vonden de juiste persoon in de geroutineerde en gedreven Roland Spekle. Zijn ervaring op het gebied van multidisciplinair werk, zijn avontuurlijke insteek én zijn internationale ervaring sluiten perfect aan bij de ambities van Project Wildeman. Met de opera *As Big as the Sky* die op het Holland Festival in première ging, heeft Spekle aangetoond ook grote projecten moeiteloos aan te kunnen. Met hem als zakelijk leider is Project Wildeman een nieuwe fase van professionalisering ingaan. Hierbij is ingezet op het verbreden van het speelfcircuit en van publieksgroepen, het aangaan en versterken van de band met het publiek, het diversificeren van het financieringsmodel en een grotere zichtbaarheid in het buitenland.

De beslissing om op eigen benen te gaan staan geeft Project Wildeman de mogelijkheid om elke cent die binnen komt zo veel mogelijk te besteden aan het maakproces en de programma's zelf. We zijn geen onderdeel meer van een grote structuur, maar we zijn klein en flexibel om daarmee zo goed mogelijk in te spelen op veranderingen in de markt. De totale

beheerslasten worden op deze manier zo laag mogelijk gehouden. Zo is er geen budget ingeruimd voor een vaste kantoorruimte, zijn er geen mensen in vaste dienst en is de backoffice bewust klein gehouden, met slechts één marketeer en één zakelijk leider. Tot 2018 heeft Project Wildeman de beschikking over een (kosteloze) repetitie- en opslagplek bij de broedplaats Old School Amsterdam.

De contacten met de festivals en zalen zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de artistiek leiders - de spelers - en de zakelijk leider. We bouwen de nieuw ingezette koers verder uit en richten ons op - naast locatiefestivals - theaters, spannende nieuwe locaties en het buitenland.

Project Wildeman heeft haar stichtingsbestuur geprofessionaliseerd en aangepast, zodat het beter bij onze identiteit aansluit. Zo zijn we uiteindelijk gekomen tot een drietal sterke, ervaren en actieve bestuurders, te weten Jeroen Busscher, een consultantgoeroe in creatief en onconventioneel organisatieadvies en dagvoorzitter, Lode van Piggelen, ex-artistiek leider Over het IJ Festival en tegenwoordig cultureel ondernemer en Talitha Stijnman, zakelijk leider van Paradiso Melkweg Producties.

Ondernemend toekomstperspectief

Met de Wildeman Consultancy Group hebben wij een model ontwikkeld om de zakelijke markt te bespelen. Het is een eigenzinnig adviesbureau dat met ongewone en creatieve ingevingen zijn klanten anders laat denken en doen. De Wildeman Consultancy Group wil niet alleen het hoofd, maar ook de onderbuik en het hart van organisaties bereiken. De zakelijke markt is constant op zoek naar middelen om het personeel te binden, te stimuleren en uiteindelijk tot grotere betrokkenheid en daarmee productiviteit uit te dagen. De Wildeman Consultancy Group heeft zich bewezen bij klanten als Twynstra en Gudde, het Rathenau Instituut en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en ontwikkelt zich verder door zich te verbinden aan evenementenbureaus die deze markt bedienen. Het bestuur van Stichting project Wildeman, gedeeltelijk afkomstig uit de consultancy, speelt hier een actieve rol in.

5. Spreiding

Project Wildeman speelt overal

Project Wildeman is een stadsgezelschap dat geworteld is in Amsterdam, maar dat regelmatig midden in de natuur speelt. Het is voor ons vanzelfsprekend om vanuit onze artistieke fascinaties een koppeling te maken tussen stad en natuur. Via onze maatschappelijke partners zoals Biotop Vleugel F (Haren), Hack24 (Arnhem) en Network Institute (Vrije Universiteit Amsterdam) biedt deze insteek veel kansen voor bijzondere speellocaties.

Sinds we organisatorisch op eigen benen staan heeft ons vaste netwerk zich aanzienlijk uitgebreid. Dit uit zich ook in de spreiding van onze voorstellingen. Zo spelen wij in 2016 onze nieuwe voorstelling *Heart of Darkness* in Amsterdam en Rotterdam, maar ook zes keer in Hoorn, zes keer in Zwolle en twee keer in 's Gravenzande. We zijn continu op zoek naar nieuwe verbindingen en we hebben een aanzienlijk netwerk opgebouwd waarvan Over het IJ Festival, Festival Karavaan en Kunsten op Straat/Werkplaats Diepenheim onze vaste partners zijn. Ook met Oerol zijn wij inhoudelijk in gesprek om te kijken op welke wijze we in de periode 2017-2020 zullen samenwerken.

We hebben in het verleden op verschillende (locatie)theaterfestivals gespeeld als Breakin' Walls (2011), Oerol (2012, 2013, 2014), Over het IJ Festival (2010, 2013, 2014), Karavaan (2014), de Parade (2013) en Kunsten op Straat (2015).

Naast optredens op theaterfestivals zijn we samenwerkingen aangegaan met het Noord Nederlands Toneel (Salomé, 2011 en 2012) en Vocaallab/Silbersee (Woyzeck, 2014). Daarnaast hebben we ons veel laten zien buiten de gebaande theaterpaden zoals op dancefestival Mysteryland en Solar Festival, popfestival Motel Mozaïque en The Night of the Unexpected en met guerrillaperformances en straatoptredens. Ook hebben we door de jaren heen diverse presentaties en workshops gedaan op middelbare scholen en jeugdthons.

Wij hebben de brandende ambitie om met de theatertour van *HAL9000* ons in 2019 te gaan profileren in theaters door heel Nederland.

7. Toelichting op begroting, dekkingsplan en kengetallen

- Project Wildeman gaat elk jaar meer spelen. Zo zal het aantal uitvoeringen van 49 in 2017 stijgen naar 68 in 2020 (gemiddeld 57 keer per jaar) en internationaal van vier naar acht keer per jaar (gemiddeld 6 keer per jaar).
- Ook zullen de inkomsten uit uitkoopsommen in diezelfde periode stijgen. We verwachten onze naamsbekendheid uit te breiden waardoor onze onderhandelingspositie verbetert. We voorzien daarom een stijging in de uitkoopsommen per voorstelling, zowel nationaal als internationaal.
- Door de directe en vaak confronterende vorm van muziektheater spelen we voor relatief kleine bezoekersaantallen per voorstelling. De verwachting is wel dat de bezoekersaantallen per voorstelling zullen stijgen, van 90 toeschouwers per voorstelling in 2017 naar 120 in 2020.
- Project Wildeman zal meer inkomsten genereren via sponsoring en op de zakelijke markt. Deze ambities zijn ook duidelijk zichtbaar in de begroting. Daarin is te zien hoe in 2017-2020 de sponsoring (4,3%) en de financiering uit consultancy activiteiten (6,8%) een substantieel onderdeel van onze eigen opbrengsten uitmaakt (zie 3.2 sectie 3b en 5.3).

- Project Wildeman gaat voor een gedegen financieringsmix. Zo hebben we een eigen inkomstenquote van 35%, is voor 21% aangevraagd bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst (een bedrag van 59500 euro per jaar). 44% van onze financiering zal bestaan uit gelden van het Fonds Podiumkunsten.
- Omdat het overgrote deel van de speelactiviteiten buiten Amsterdam plaatsvinden (63%) en Project Wildeman regelmatig materiaal ontwikkelt buiten de hoofdstad zal voor een gemiddeld bedrag van 130000 euro per jaar aangevraagd worden bij het Fonds Podiumkunsten.
- Ten opzichte van de jaarrekeningen van 2013, 2014 en 2015 vallen de nu opgestuurde begrotingen veel hoger uit. Hier is een reden voor: Bij de voorstelling *WIJ* (2013) hebben we bijvoorbeeld veel niet begrote taken op ons genomen waarvoor nu wel budget is begroot. Zo hebben we ons eigen decor en decorontwerp voornamelijk zelf bedacht en gebouwd, waren bijna alle composities en teksten al geschreven voordat de officiële repetitieperiode van start ging en hebben we de inhuur van externe personen zoals regie en techniek tot een minimum beperkt. Bovendien hebben we in 2013 erg veel gespeeld (77 maal). Dit kwam vooral door onze optredens op de Parade in Utrecht en Rotterdam.
- Ofschoon Project Wildeman in 2014 intensief heeft meegewerkt aan de festivalproductie *Woyzeck* is de jaarrekening ten opzichte van de meerjarige begroting flink lager. Dit komt omdat Vocaallab/Silbersee de zakelijke leiding had over *Woyzeck* en niet Stichting Project Wildeman. Daarnaast was het, in tegenstelling tot wat Project Wildeman normaal doet, een voorstelling voor relatief veel publiek met circa 250 toeschouwers per speelbeurt.
- Het jaar 2015 was een overgangsjaar waarin we onze eigen organisatiestructuur onder de loep namen. We hebben besloten alles zelf te gaan doen. Zo hebben we Theaterzaken Via Rudolphi verlaten en is Roland Spekle nu onze zakelijk leider. We zijn begonnen met het organiseren van eigen avonden (*Das Experiment*) en we zijn meer gaan inzetten op commerciële activiteiten (Wildeman Consultancy Group, zie 5.3).
- Voor 2016 staan inmiddels al 32 speelbeurten gepland.